

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

แอฟริกันไวโอเล็ตมีความหมายว่า ดอกไม้สีม่วงจากแอฟริกา เป็นพืชที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปแอฟริกา แอฟริกันไวโอเล็ตเป็นพืชที่มีทรงพุ่มเล็ก ใบ ก้านใบ และลำต้นมีน้ำเป็นส่วนประกอบอยู่มาก จึงจัดเป็นพืชชอบน้ำ โดยเฉพาะใบที่มีความหนาและมีขนบางๆ ปกคลุม ขนาดและรูปร่างของใบแตกต่างกันไปตามชนิดของพันธุ์ กลีบดอกเรียบบมีเพียงชั้นเดียว (ศิริพร, 2544)

ไม้ในวงศ์ของแอฟริกันไวโอเล็ตในประเทศไทยมีอยู่หลายสกุลและหลายชนิด บางชนิดสวยงามมาก การนำมาปลูกเลี้ยงเป็นไม้ประดับมีน้อยเพราะอยู่ในแหล่งที่เดินทางเข้าถึงยากหรือในเขตอันตราย เช่น ภูเขาสูงหรือหน้าผา พืชเหล่านี้พบมากในฤดูฝนและจะยวบตัวลงในฤดูแล้ง ถ้าระบบนิเวศถูกทำลายหรือมีการเปลี่ยนแปลงไปแอฟริกันไวโอเล็ตเหล่านี้อาจสูญพันธุ์ได้ ทั้งๆ ที่พืชเหล่านี้สามารถนำมาเป็นพืชเศรษฐกิจเพื่อการจำหน่ายได้ ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์นั้นพบต้นแอฟริกันไวโอเล็ตขึ้นอยู่บนภูเขาหินปูน และยังไม่เคยมีการศึกษาความหลากหลาย และการขยายพันธุ์ของต้นแอฟริกันไวโอเล็ตในจังหวัดนครสวรรค์มาก่อน

ดังนั้นจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความหลากหลาย และการขยายพันธุ์ของแอฟริกันไวโอเล็ตที่พบตามธรรมชาติที่ภูเขาหินปูน ในจังหวัดนครสวรรค์ เช่น วนอุทยานเขาหลวง เขาหน่อ เขาน้ำผา และวนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง เป็นต้น เนื่องจากเป็นพันธุ์ป่าที่ยังไม่มีการศึกษารายละเอียดจึงอาจจะเกิดการสูญพันธุ์ได้ ทั้งยังเป็นพืชที่มีความสวยงามที่ควรอนุรักษ์ และรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อพัฒนาไปสู่การผลิตเป็นพืชเศรษฐกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความหลากหลายของแอฟริกันไวโอเล็ต ในจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ บริเวณวนอุทยานเขาหลวง เขาหน่อ เขาน้ำผา และวนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง เป็นต้น
2. เพื่อขยายพันธุ์แอฟริกันไวโอเล็ตในจังหวัดนครสวรรค์

ขอบเขตของการวิจัย

1. สำรวจแอฟริกันไวโอเล็ตบริเวณภูเขาหินปูนในจังหวัดนครสวรรค์
2. ขยายพันธุ์แอฟริกันไวโอเล็ตที่พบในบริเวณภูเขาหินปูน โดยวิธีเพาะเมล็ด และปักชำใบ

สถานที่ทำการวิจัย

1. ภูเขาหินปูนในจังหวัดนครสวรรค์ได้แก่ บริเวณวนอุทยานเขาหลวง เขาหน่อ เขาน้ำผา และวนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง
2. สาขาชีววิทยาระดับ 3 (ตึก 7)
3. อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์ (ตึก 13)

ระยะเวลาทำการวิจัย

เริ่มสำรวจและศึกษาในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 ถึงเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551 ทำการทดลองขยายพันธุ์ในเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2552 รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผล ในเดือน มกราคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 เป็นเวลา 21 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงชนิดของแอฟริกันไวโอเล็ตที่พบบริเวณภูเขาหินปูนในจังหวัดนครสวรรค์
2. ทราบวิธีการขยายพันธุ์แอฟริกันไวโอเล็ต เพื่อพัฒนาเป็นไม้กระถางในทางการค้า